

Dne 22. března 2012 proběhl v Informačním centru vlády ve Vladislavově ulici další seminář z jarního cyklu, tentokrát s názvem „Podunajská strategie a priority České republiky“. Slova se ujaly a posléze odpovídaly na dotazy publika Mgr. Kateřina Miklošová z Úřadu vlády ČR a Ing. Olga Svitáková z Ministerstva průmyslu a obchodu.

Jako první přednášela Kateřina Miklošová, která svojí prezentaci rozdělila do tří částí. První část byla věnována obecnému nastínění podunajské strategie, která je v pořadí druhým konceptem tohoto druhu po tzv. Pobaltské strategii. Zahrnuje území několika států, které spojuje nejen povodí řeky Dunaje. Smyslem strategie je umožnit státům čelit společným výzvám a problémům efektivně, bez ohledu na hranice státu. Důležitým faktorem v rámci strategie je princip trojí neutrality – rozpočtové, legislativní a institucionální. To znamená, že by se kvůli Podunajské strategii neměla například měnit legislativa nebo uzpůsobovat rozpočet fondů Evropské unie.

Druhá část úvodního projevu Kateřiny Miklošové pak byla podrobně věnována dílčím aspektům uvedené strategie. První iniciativa pro vývoj Podunajské strategie byla vyvinuta během českého předsednictví v EU v červnu roku 2009 ze strany Rakouska, Rumunska a za podpory Německa. Přípravná fáze vedena Evropskou komisí byla ukončena v červnu 2011 během maďarského předsednictví, kdy došlo k jejímu definitivnímu schválení Evropskou radou. Následovala fáze implementační, která stále probíhá a je průběžně vyhodnocována na každoročních výročních fórech. Pro implementaci strategie je nejdůležitějším dokumentem tzv. Akční plán, který vymezuje čtyři základní pilíře, které by měly být během implementace zohledněny. První pilíř se zabývá napojením Podunají, v rámci kterého by mělo dojít ke zlepšení v dopravní a energetické infrastruktuře. Druhý pilíř zdůrazňuje nutnost ochrany životního prostředí. Třetí se zaměřuje na budování prosperity Podunají s cílem snížit rozdíly mezi zeměmi v rámci makroregionu. Poslední pilíř je věnován posílení Podunají, v rámci kterého dochází ke spolupráci a výměně zkušeností mezi zeměmi, které čelí stejným hrozbám, jako jsou například problémy s bezpečností, boj s organizovaným zločinem. Akční plán se dále dělí na jedenáct prioritních oblastí, v rámci kterých je sledováno zlepší situace v makroregionu. Každá oblast je dělena do skupin a podskupin. Těmito skupinami jsou steering groups, skupina na vysoké úrovni, dále pak národní koordinátor.

Česká Republika je spolu s Maďarskem koordinátorem oblasti Podpory udržitelné energetiky. Tomuto tématu pak věnovala svůj úvodní příspěvek druhá z přednášejících, Ing. Olga Svitáková z Ministerstva průmyslu a obchodu. Tento pilíř je pro členy Podunajské strategie velice důležitým, neboť energetika je základem ekonomiky a neustále se vyvíjí. Energetické systémy jsou vzájemně propojeny a nemohou být budovány nezávisle od svých sousedů. Dalšími důležitými důvody pro spolupráci jsou jednak politické (mnoho států mění v současné době svůj základní pohled na energetiku jako např. Německo), ale i technoeconomické (mnoho zařízení v současné době dovršilo svůj životní cyklus a je třeba je nahradit). Cílem Podunajské strategie je tedy vytvořit energetickou infrastrukturu spojující nejen členské nebo kandidátské státy, ale i své sousedy, konkrétně Ukrajinu. Důležitým dokumentem, který se zabývá těmito cíli je Energy 2020. Od června 2011 byla do steering group předložena na posouzení řada návrhů týkající se infrastruktury. Těmi byly např. propojení plynárenství mezi Bulharskem a Srbskem, propojení trhu mezi Bulharskem a Rumunskem nebo propojení plynárenství mezi Slovenskem a Maďarskem. ČR předložila jeden projekt s názvem Smart city, iniciovaný městem Ostravou.

Po úvodních příspěvcích byl prostor pro dotazy z publika. První dotaz byl směřován na budoucnost Visegrádské čtyřky po vzniku podunajské strategie. Její činnost není strategií nikterak ovlivněna, naopak se snaží o spolupráci i s dalšími zeměmi v oblasti energetiky. Druhý dotaz byl směřován na ostravský projekt Smart City a jeho přínos městu. V rámci projektu by mělo dojít ke zlepšení životního prostředí, dále pak bude mít pravděpodobně za následek dlouhodobou spolupráci se soukromým sektorem, z níž budou profitovat jak malé, tak střední podniky. Další dotaz byl směřován na přiblížení dalších projektů v rámci ČR, které byly zahájeny pod značkou Podunajské strategie. Jedná se o např. výstavbu cyklostezek, spolupráci v rámci boji s kriminalitou nebo o mapování oblastí pro využití geotermální energie.

Eurocentrum Praha